

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев2 2205/2023
17.04.2025. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Добриле Страјина, председника већа, Драгане Миросављевић и Весне Субић, чланова већа, у парници тужиље АА из ..., чији је пуномоћник Јелена Митровић, адвокат из ..., против тужене ПУ „Пионир“ из Јагодине, коју заступа Градски правобранилац града Јагодине, ради исплате јубиларне награде, одлучујући о ревизији тужиље изјављеној против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж1 1725/22 од 12.01.2023. године, у седници одржаној 17.04.2025. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ ревизија тужиље изјављена против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж1 1725/22 од 12.01.2023. године.

ОДБИЈА СЕ захтев тужиље за накнаду трошкова ревизијског поступка.

Образложење

Пресудом Основног суда у Јагодини П1 190/21 од 24.03.2022. године, ставом првим изреке, обавезана је тужена да тужиљи на име јубиларне награде, припадајуће за навршених 20 година рада остварених у радном односу код туженог послодавца, исплати 66.048,00 динара са законском затезном каматом од 01.01.2021. године до исплате. Ставом другим изреке, обавезана је тужена да тужиљи исплати на име трошкова парничног поступка 57.942,00 динара.

Пресудом Апелационог суда у Крагујевцу Гж1 1725/22 од 12.01.2023. године, преиначена је првостепена пресуда, тако што је одбијен као неоснован тужбени захтев тужиље да се тужена обавезе да тужиљи на име јубиларне награде за навршених 20 година рада остварених у радном односу код туженог послодавца, исплати 66.048,00 динара са законском затезном каматом од 01.01.2021. године до исплате и обавезана тужиља да туженој на име трошкова парничног поступка плати 40.500,00 динара.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужиља је благовремено изјавила ревизију због погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања, погрешне примене материјалног права и битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374. став 1. ЗПП.

Испитујући побијану пресуду у смислу одредбе члана 408. ЗПП, Врховни суд је оценио да ревизија тужиље није основана.

У спроведеном поступку није учињена битна повреда одредба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности, а нема ни повреде из члана 374 став 1 ЗПП у поступку пред другостепеним судом, на коју се ревизијом неосновано указује.

Према утврђеном чињеничном стању, тужила је у радном односу код тужене од 06.09.2000. године, а 20 година рада остварених у радном односу код тужене навршила је 19.09.2020. године. Тужили је 2019. године исплаћена јубиларна награда за 20 година рада остварених у радном односу, у износу од 52.000,00 динара по основу Посебног колективног уговора за запослене у установама предшколског васпитања и образовања чији је оснивач Република Србија, аутономна покрајина, јединица локалне самоуправе (објављен у „Службеном гласнику РС“, бр. 43/2017 и 97/2020, а престао да важи 13.07.2020. године). Тужила захтева исплату јубиларне награде за 20 година рада у радном односу код туженог послодавца по основу Правилника о раду тужене број 1974/1 од 17.10.2011. године.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је оценио да је тужили јубиларна награда исплаћена по другом основу (према одредбама ПКУ- а), да се ради о два различита основа за исплату јубиларне награде, те да Правилник о раду регулише повољније услове за исплату јубиларне награде и даје већа права тужили од Посебног колективног уговора, па је усвојио постављени тужбени захтев.

Према становишту другостепеног суда, није реч о два одвојена, независна права тужиље на исплату јубиларне награде (према ПКУ- у и према Правилнику о раду тужене), већ је исплатом јубиларне награде за 20 година рада у радном односу према Посебном колективном уговору, тужилино право исцрпљено, а обавеза послодавца престала у смислу члана 295 ЗОО, из ког разлога је тужбени захтев тужиље одбијен као неоснован.

По оцени Врховног суда, правилно је другостепени суд одлучио када је одбио захтев тужиље за исплату утуженог потраживања.

Одредбом члана 120. став 1. тачка 1. Закона о раду („Службени гласник РС“, бр. 13/17), прописано је да се општим актима, односно уговором о раду може утврдити право на јубиларну награду, па другостепени суд правилно закључује да је назначеном одредбом дата могућност, али не и установљена обавеза послодавца да утврди право запосленог на исплату јубиларне награде, будући да се не ради о законском праву, већ праву које може, али и не мора да призна послодавац.

Посебним колективним уговором за запослене у установама предшколског васпитања и образовања чији је оснивач Република Србија, аутономна покрајина, јединица локалне самоуправе („Сл. гласник РС“, бр. 43/2017 и 97/2020), чланом 42. прописано је да је послодавац дужан да запосленом исплати јубиларну награду: за 20 година рада у радном односу – једна просечна плата.

Посебним колективним уговором за запослене у установама предшколског васпитања и образовања чији је оснивач Република Србија, аутономна покрајина, јединица локалне самоуправе („Сл. гласник РС“, бр. 97/2020 од 07.07.2020. године, ступио на снагу 15.07.2020. године, са применом од три године од дана ступања на снагу), у члану 44. прописано је да је послодавац дужан да запосленом исплати јубиларну награду и то: за 20 година рада у радном односу – једна просечна плата; под просечном платом из става 1. овог члана подразумева се просечна плата запосленог, са припадајућим порезима и доприносима који падају на терет запосленог, остварена у претходна три месеца који претходе месецу стицања права на јубиларну награду, односно просечна зарада у Републици Србији, са припадајућим порезима и доприносима који падају на терет запосленог, за претходни месец у односу на месец стицања права на јубиларну награду, према последњем објављеном податку републичког органа надлежног за послове статистике, ако је то повољније за запосленог. Ставом 3. истог члана, предвиђено је да запослени стиче право на јубиларну награду у години у којој навршава 10, 20, 30 и 35 година рада остварених у радном односу.

Правилник о раду број 1974/1, са изменама број 1793/2 од 17.10.2014. године, 185/6 од 29.01.2015. године и 2312/4 од 26.11.2015. године, у члану 90. прописује да је послодавац обавезан да запосленом исплати јубиларну награду; да се јубиларна награда исплаћује запосленом у години када наврши 10, 20, 30 и 40 година у установи, да висина јубиларне награде износи за 20 година радног стажа једну просечну плату запосленог, односно просечну плату остварену у установи у претходном месецу, односно просечну зараду исплаћену запосленом према последњем објављеном податку републичког органа надлежног за статистику, ако је то повољније за запосленог.

У конкретном случају, имајући у виду да је Посебним колективним уговором за запослене у установама предшколског образовања и васпитања, чији је оснивач Република Србија, аутономна покрајина и јединица локалне самоуправе („Службени гласник РС“, бр. 43/2017 и 97/2020), који је престао да важи 13.07.2020. године, предвиђена обавеза послодавца да запосленом плати јубиларну награду, и то за 20 година рада у радном односу у висини једне просечне плате, те код утврђеног да је у складу са наведеном одредбом тужилји 2019. године исплаћена јубиларна награда за 20 година рада остварених у радном односу у износу од 52.000,00 динара, то је и према становишту овог суда, правилан закључак другостепеног суда да је наведеном исплатом тужилја остварила своје право на исплату јубиларне награде за навршених 20 година рада. Наиме, овде је реч о ситуацији када су гранским ПКУ- ом предвиђени повољнији услови за остварење права на јубиларну награду јер се као услов за остварење овог права не захтева искључиво рад у туженој установи, већ се урачунава и рад остварен код претходних послодаваца, па на супрот наводима ревизије, није реч о два различита основа за остварење права, већ о једном праву и повољнијим условима предвиђеним гранским у односу на појединачни КУ туженог за његово остварење. При том, указивање тужилје да је тужена појединим запосленима вршила исплату јубиларне награде по оба општа акта без значаја је за другачију одлуку о постављеном тужбеном захтеву јер евентуално неправилно поступање тужене не може представљати основ за заснивање права тужилје.

Имајући у виду наведено, Врховни суд је применом члана 414. став 1. ЗПП одлучио као у ставу првом изреке.

Тужиљи нису досуђени тражени трошкови ревизијског поступка имајући у виду да није успела са ревизијом, због чега је чланом 165. став 1. ЗПП одлучено као у ставу другом изреке.

**Председник већа – судија
Добрила Страјина, с.р.**

**За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић**